

VÝROČNÁ SPRÁVA IŠUP

za rok 2017

marec 2018

PREDKLADÁ:

ING.ARCH. PETER RUSNÁK, RIADITEĽ

A) Správa o činnosti za rok 2017

1. Ciele pre rok 2017

Pre rok 2017 bolo **hlavným cieľom**:

- rozvinúť aktivity participatívneho plánovania verejných priestorov v meste Banská Bystrica

Realizácia cieľa bola naplánovaná prostredníctvom 4 verejných pracovných workshopov na témy:

- a) **zeleň v meste** – odborný garant E. Ščepková
- b) **pešie priestory** – odborný garant P. Rusnák
- c) **voda v meste** – odborný garant M. Bernátová
- d) **plánovanie v komunite** – odborný garant M. Šimkovič

2. Plnenie plánu

Prvý zo série workshopov sa uskutočnil 6. apríla na tému zeleň s názvom: **Zeleň v B. Bystrici: ako ďalej?**. Odborným garantom bola Eva Ščepková z Nadácie Ekopolis a členka Správnej rady IŠUP, n. o. Zúčastnilo sa ho celkom 24 účastníkov.

Na úvod odprezentoval pán Michal Valent zo ZAaRES-u stav zelene v meste. Následne predstavil Ľuboš Vrbický trendy pri tvorbe mestskej zelene z hľadiska klimatických zmien a Magdaléna Bernátová priblížila procesy participácie pri tvorbe zelene. Potom nasledovala diskusia a na záver účastníci vytipovali návrh na priestory, ktoré by v B. Bystrici potrebovali obnovu – najlepšie formou participatívneho plánovania s verejnosťou. Za najvhodnejšie pre participatívne plánovanie účastníci odporučili: **vnútrobloky, priestory pozdĺž vodných tokov a Mestský park**.

V nasledujúcej tabuľke je prehľad lokalít navrhnutých na participatívne plánovanie, vrátane počtu získaných preferenčných hlasov:

Vnútrobloky	8
Priestory pri vodných tokoch	8
Mestský park	5
Relax zóna Tajovka	3
Park pod Pamätníkom	2
Cintoríny	2
Parčíky	2

Bývalé kino Hviezda	2
Kaštieľ Radvanských	1
Bernolákova – Sládkovičova	1
Prímestské oblasti: Urpín, Lúka nad Kalváriou	1
Graniar	1
Podhôrkou	1
Rudohorská	1
Od ESC k Úsvitu	1
Park pri Hungárii	
Plážové kúpalisko	
Uduťná – nový park na terase	
Švermova – dom dôchodcov	
Pršianska terasa	
Kalinčiakova ulica (Radvaň)	
Komenského ulica – Jesenský vršok / Krajský súd	

Z diskusie ďalej vyplynuli nasledovné závery:

- najviac je potrebné riešiť **vnútrobloky** – odporúčanie je, aby sa v budúcnosti dotácie tematicky rozdeľovali – a časť bola venovaná konkrétne len na vnútrobloky,
- na Mestskom úrade chýbajú **osoby, ktoré by mali na zodpovednosti zeleň a adaptačné procesy na zmeny klímy**,
- v rámci diskusie sa otvorilo veľa tém a problémov, ktoré sa týkajú zelene v meste, preto odporúčame vytvoriť **platformu na diskusiu** o čiastkových témach/problémoch, ktoré sa týkajú zelene.

Druhý workshop sa uskutočnil 18. mája na tému pešia doprava s názvom **Mesto (aj) pre peších – realita alebo sen**. Celkovo sa podujatia zúčastnilo 19 osôb. Odborným garantom bol Ing. arch. Peter Rusnák, riaditeľ IŠUP, n. o., ktorý na úvod uviedol príklad pešej trasy z Radvane do mesta s názvom *Radosti a strasti chodca v B. Bystrici*. Potom nasledovala prednáška Mareka Modranského, poslanca a predsedu Komisie dopravy mestského zastupiteľstva, o plánovaní pešej dopravy z hľadiska udržateľnosti mestskej mobility. Na to nadviazala Andrea Štulajterová z OCI BB, ktorá predniesla príspevok na tému *Význam pešej dopravy z hľadiska udržateľnej mobility*.

Na záver nasledovala facilitovaná diskusia vedená Evou Ščepkovou na tri vybrané otázky.

Výstupy:

a) Ktoré dôležité pešie trasy využívame v Banskej Bystrici?

- Fortnička --> THK	- Kaufland (pri Žel. stanici) --> Majer
- Sásová --> Mesto	- Barbakan --> Kaštieľ v Radvani
- Námestie --> ESC	- Mestský park
- Poliklinika (ČSA) --> Partizánska cesta	- Cesta popri Hrone
- Strieborné námestie	- Celý Jakub, Uhlisko (Alpinka)
- Hušták	- Tajovského ul./Nemocnica --> Centrum mesta
- Námestie slobody	- Podlavice --> Štiavničky
- Pamätník SNP --> Štatistický úrad	
- Mládežnícka ul.	

a) **Aké sú najčastejšie prekážky v peších priestoroch v Banskej Bystrici?**

- súkromné pozemky
- autá / parkujúce autá na chodníkoch
- nekvalitné povrchy, nefungujúca kanalizácia
- chýbajúca bezbariérovosť
- osvetlenie
- nie je dobrá väzba pre dopravu MHD /pešo
- znečistené cesty (hrozba špiny)
- výstavba nových objektov
- zábrany/prekážky
- cyklisti v zúžených priestoroch
- úzke chodníky
- chýbajúce pruhy
- priamočiarosť (prechádzania cez cestu)
- hluk
- chýbajúca atraktivita - zážitkové prvky; estetika
- zlá zimná údržba
- nedisciplinovanosť vodičov + nerešpektovanie dopravných značení
- zjednotiť používané materiály
- informačný systém

b) **Aké máme možnosti zlepšiť pešie priestory v Banskej Bystrici?**

Čo by sme mali urobiť na ich zlepšenie?

- "car free" zóny
- záchytné parkoviská (okraj mesta)
- integrovaný systém hromadnej dopravy
- vyššie poplatky za parkovné v meste (v centre)
- postupné riešenie parkovacích miest
- osvetlenie
- stojany na bicykle
- "car sharing"
- zmena intervalov na semaforoch (v prospech chodcov)
- osвета - informovanosť o možnostiach
- Európsky týždeň mobility
- pomoc od mimovládnych organizácií
- práca s úradníkmi
- pomoc politikom - osвета
- participácia + plánovanie

Tretí workshop sa uskutočnil 12. októbra za účasti 15 osôb. Odborným gestorom bola Magdaléna Bernátová a na programe boli dve odborné prednášky. Prvá na tému *Manažment vody ako súčasť adaptačných opatrení na zmeny klímy* od Martiny B. Paulíkovej a druhá od Tatiany Schlampovej o dažďových záhradách. Po prednáškach nasledovala diskusia, moderovaná E. Ščepkovou.

Následná diskusia sa viedla hlavne v rozčarovaní z toho, že naše mesto zaostáva za inými sídlami v príprave opatrení vzhľadom na klimatické zmeny. Účastníci nevedeli zadefinovať žiadne pozitívne príklady. Zato negatívnych sa nahromadilo dosť a situáciu s vodou v meste väčšina vníma v súvislosti so zeleňou. Tu sú postrehy účastníkov workshop k tejto téme:

- osвета na úrade, že dažďová voda sa dá využívať,
- osвета cez Radničné noviny - pani Schlampová by aj napísala,
- ekonomické podmienky, klimatické podmienky, potreby - zmenia situáciu,
- chýbajú nám miestne lokálne oddychové zóny,
- ošetrovanie vzrastlej zelene,
- podchod ako sa ide na autobusovú stanicu,
- v Národnej ulici - previslé buky - ak narastú, tak bude problém,
- keby sa peniaze na náhradnú zeleň investovali do ošetrovania zelene,
- keď ZAaRES nestíha, nech to robí súkromná firma,
- nemáme v BB žiadnu dažďovú záhradu (asi),
- lobisti (od roku 2000) prišli do BB,
- poslanci neslúžia, ale chcú vládnuť občanom,
- sáčky v lesoparku na stromoch, k dispozícii na zbieranie odpadu.

Témou **štvrtého** workshopu bolo *plánovanie verejných priestorov a ich vplyv na rozvoj komunity*. Preto sa workshop uskutočnil v spolupráci s Občianskou radou Radvaň dňa 14. 11. v Polyfunkčnom zariadení SZU na Bernolákovej ulici a zúčastnilo sa ho 15 osôb. Workshop v mene Občianskej rady otvoril jej člen Peter Rusnák, následne Miroslav Šimkovič, predseda Správnej rady IŠUP, n.o., odborný garant tohto workshopu, informoval o projekte *Participatívne plánovanie verejných priestorov*, ktorý podporilo Mesto Banská Bystrica a v rámci ktorého sa realizoval aj tento workshop v Radvani. Občianska rada Radvaň sa rozhodla, že verejné plánovanie bude venované *konceptii rozvoja detských ihrísk v Radvani*. Vstupnú informáciu o stave ihrísk na sídlisku Radvaň prezentoval člen OR Peter Rusnák, ktorý zmapoval všetky ihriská v Radvani, ich stav a vybavenie.

Potom nasledovala hlavná časť workshopu - verejné plánovanie, ktoré viedla Magdaléna Bernátová, členka Správnej rady IŠUP. Účastníci sa rozdelili do dvoch pracovných skupín, každá z nich dostala mapu Radvane a pomôcky na prácu. Otázky, ktoré mali skupiny riešiť, zneli:

1. Ktoré detské ihriská v Radvani by ste navrhli na rozvoj ako centrálné, ktoré by mali ostať ako lokálne a ktoré by sa mohli zrušiť?
2. Aké je potrebné dovybavenie ponechaných a rozvojových ihrísk?

Po skončení prác v skupinách si obe skupiny navzájom porovnali svoje výstupy. Obe sa zhodli na 4 rozvojových centrálnych ihriskách. Jediný rozdiel bol len v názoroch na jedno ihrisko, či ho zrušiť, alebo ponechať. Po vzájomnej konzultácii sa však zhodli na nasledovnom spoločnom výsledku k prvej otázke:

1. Rozvojové centrálné ihriská:
 - Poľná 19-27,
 - Radvanská 5-8,
 - Radvanská 29,
 - Kalinčiakova 20-21,
2. Ponechané lokálne detské ihriská:
 - Bernolákova 11,
 - Bernolákova 16-20,
 - Bernolákova 30,
3. Návrh na zrušenie:
 - Poľná 5,
 - Bernolákova 22,
 - Bernolákova 40,
4. Súčasné, už nevyužívané detské ihrisko na Poľnej ulici 9-17 prebudovať na fit ihrisko pre dospelých.

K druhej otázke sa obe skupiny zhodli na nasledovných odporúčaniach:

1. Všetky 4 rozvojové centrálné ihriská treba dobudovať ako komplexné ihriská pre všetky vekové kategórie a podľa toho je potrebné doplniť aj ich vybavenie. Potrebné je pritom zohľadniť aj demografickú štruktúru príslušného vnútrobloku.
2. Štruktúru a druh vybavenia rozvojového ihriska treba prispôbiť nielen demografii, ale každé jedno z nich aj ozvláštniť nejakým jedinečným špecifickým vybavením, najlepšie podľa požiadaviek obyvateľov – napr.:
 - na Radvanskej 29 o lezeckú stenu,
 - na Poľnej o grilovací priestor,
 - na Kalinčiakovej o rodinné posedenie...Každé rozvojové ihrisko dovybaviť o skákaciu škôlku.
3. Jedno z dvoch ponechaných ihrísk na Bernolákovej 16-20 a 30 postupne prebudovať na komplexné centrálné – po dohode s obyvateľmi vnútrobloku a druhé ponechať len ako lokálne.
4. Ponechané lokálne ihriská treba orientovať len na využitie pre malé deti – do 6-8 rokov, zrekonštruovať ich a vybaviť certifikovanými prvkami a gumenými dopadovými plochami.

Pozn.: pre zabezpečenie prístupu k centrálnemu ihrisku na Radvanskej 29 z Bernolákovej ulice je potrebné **vybudovanie pešieho prepojenia z Bernolákovej ulice dole svahom k MŠ na Radvanskej ceste.**

Pozitívom celého verejného plánovania bolo, že z individuálnych názorov jednotlivcov sa nakoniec vytvorila zhoda a spoločný návrh, ktorý je "majetkom" celého kolektívu. To je najväčší prínos verejného plánovania pre komunitu.

3. Odporúčania pre Mesto

Na záver workshopov, ktoré boli podporené z dotácie Mesta Banská Bystrica boli vypracované závery, ktoré boli doručené na Mestský úrad spolu aj s vyučovaním projektu:

Najvýznamnejším a neočakávaným výsledkom realizácie projektu bolo poznanie, že na MsÚ ešte nie sú žiadni odborníci pre dané témy workshopov, ktorí by boli za jednotlivé oblasti zodpovední a vedeli by výstupy aplikovať v praxi. Preto účastníci workshopov odporúčajú Mestu, aby zriadilo na úrade **pozície pre odborníkov zodpovedných za:**

- **verejnú zeleň a adaptačné procesy na zmenu klímy,**
- **udržateľnú mobilitu a pešiu dopravu,**
- **participáciu a zapájanie verejnosti.**

Z hľadiska naliehavosti námetov na riešenia verejných priestorov sa ako najvýznamnejšie a najdôležitejšie javia:

- **vnútrobloky,**
- **adaptačné opatrenia a brehové porasty – biokoridory,**
- **pešie trasy spájajúce centrum mesta s obytnými obvodmi,**
- **širšie uplatnenie zapájania verejnosti na plánovania verejných priestorov,**
- **účinnnejšia osвета so strany mesta o udržateľnej mobilite a adaptačných opatreniach na zmenu klímy.**

Z hľadiska ďalšieho postupu odporúčame:

- **určiť zodpovedné osoby na MsÚ pre jednotlivé oblasti,**
- **začať s verejným plánovaním verejných priestorov riešením vnútroblokov na jednotlivých sídliskách v spolupráci s občianskymi radami,**

- **vytvoriť finančné nástroje, resp. usmerniť dotácie na podporu plánovania verejných priestorov s verejnosťou**
- **vypracovať kľúčové dokumenty zohľadňujúce nové tendencie a trendy v udržateľnom rozvoji miest participatívnou metódou. Ide hlavne o nasledovné dokumenty:**
 - *Koncepcia udržateľnej mobility mesta,*
 - *Koncepcia riešenia opatrení voči klimatickým zmenám - modrá a zelená infraštruktúra,*
 - *Koncepcia rozvoja pešej dopravy a verejných priestranstiev.*

4. Činnosť orgánov

a) Správna rada

Správna rada zasadala v roku 2017 osem krát – 4.1., 8.2., 1.3., 13.4., 18.5., 4.9., 8.11. a 14.11. Zvýšený počet rokovaní Správnej rady bol spôsobený potrebou príprav a vyhodnotenia workshopov.

b) Riaditeľ

Riaditeľ zabezpečoval organizačné úlohy a realizáciu uznesení Správnej rady. Hlavné aktivity riaditeľa v roku 2017 súviseli predovšetkým s vypracovaním Výročnej správy za rok 2016, vypracovaním plánu a rozpočtu na rok 2017, s vypracovaním grantových žiadostí o dotácie a predovšetkým organizačným zabezpečením workshopov a vyučovaním dotácie od Mesta Banská Bystrica

c) Revízor

Revízor sa sa zamerával na kontrolu plnenia poslania, cieľov a plánov organizácie, dodržiavanie štatutu a hospodárenia organizácie. Kontrolu vedenia účtovnej agendy vykonal revízor 13.1.2018.

V Banskej Bystrici 27. 1. 2018

Vypracoval: Ing. arch. Peter Rusnák, riaditeľ n.o.

B) Správa o hospodárení za rok 2017

Organizácia IŠUP, n.o. hospodárila v roku 2017 so zostatkom z roku 2016 v sume 20,10 EUR (z toho bolo na účte 20,02 EUR a v pokladni 0,08 EUR) s dotáciou od mesta B. Bystrica v sume 840,00 EUR, s tržbami za služby v sume 150,00 EUR a s darmi v sume 185,00 EUR.

Prehľad príjmov v EUR:

Počiatočný stav:	20,10, z toho pokladňa 0,08
Dotácia mesta:	840,00
Dodávka služieb:	150,00
Dary :	185,00
Príjmy spolu:	1 195,10

Prehľad výdavkov v EUR:

Realizácia workshopy:	1 005,70
Realizácia "Tajovka":	135,02
Výdaje celkom:	1 140,72

Sumarizácia:

Príjmy:	1 195,00
Výdaje:	1 140,72
Hospodársky výsledok:	+ 64,28 EUR
Stav na účte 34,28 EUR, v pokladni 30,00 EUR	

V Banskej Bystrici 20. 1. 2018, vypracoval: Ing. arch. Peter Rusnák, riaditeľ n.o.

C/ Revízná správa

Celkový stav hospodárenia organizácie za rok 2016 je uvedený v Správe o hospodárení IŠUP, n.o. Kontrola pokladničnej hotovosti a kontrola účtovníctva bola vykonaná dňa 4.1.2018. Kontrola hospodárenia 22.1. 2018. Stav na účtoch súhlasí s účtovnou osnovou.

Účtovná agenda je vedená v súlade s predpismi.

Správna rada zasadala 8x, z každého rokovania bol vyhotovený zápis a prijaté uznesenie, ktoré sa kontrolovalo na nasledovnom zasadnutí rady.

Archiváciu dokumentov zabezpečuje riaditeľ IŠUP, n.o.

Revízia nezistila žiadne nedostatky vo vedení administratívnej a účtovnej agendy.

Spracovala 8.2. 2018 Ing. Beata Hirt, revízor